

[Hastrup.]

ville unægtelig være forjættende, om vi både kunne tage afsked med boligkøerne og de lave obligationskurser. Og det er sikkert heller ikke umuligt, at vi kan nå frem til en sådan tilstand. Jeg tror, midlet er genskabelse af konkurrencen inden for byggesektoren; netop derfor er det, at liberaliseringen spiller en så afgørende rolle.

Forslaget skærper kravet om egenkapital. Det gælder alle former for byggeri. Først udvides dog antallet af statsgaranterede boliger både i den sociale sektor og altså også i den private. For den førstes vedkommende, den sociale sektor, er der tale om en udvidelse fra 10.000 til 12.500. Selv om der som helhed skal opereres med lavere lånegrænser, vil der således kunne blive tale om øget behov for lån til det byggeri, der kræver den største fremmede finansiering. Dette vil uvægerlig modvirke de øvrige bestræbelser. Der er vel ikke noget urimeligt i, at de sociale boligselskaber, efterhånden som byggeriet øges, også kommer til at bygge mere end de hidtil fastlagte 10.000 lejligheder om året, når blot disse selskaber ikke opnår monopol på markedet, men spørgsmålet er, om denne udvidelse nødvendigvis behøver at foregå på basis af garanti for lån op til den samme grænse som for de øvrige 10.000 lejligheder. Måske kunne man endog skabe paritet for det statsgaranterede og det private byggeri, for så vidt angår denne udvidelse, og er det ikke sådan, at de sociale boligselskaber har muligheder for at skaffe en vis egenkapital ud over den, som de må hente hos deres lejere?

Vi erkender, at en øget liberalisering af byggeriet forudsætter en øget egenfinansiering og en større opsparing til boligformål. Vi er derfor også enige med den højtærede minister i, at det er nødvendigt at stramme finansieringsvilkårene. Dette er også nødvendigt af hensyn til det hårdt trængte obligationsmarked. Men det er naturligvis ikke ligegyldigt, hvordan denne stramning finder sted, og vi tillægger det betydning, at den kommer til at foregå på en sådan måde, at den ikke kommer til at medføre en forøgelse i antallet af etagelejligheder på parcelhusenes bestokning. Allerede den stramning, der gennemførtes i foråret, hvor man begrænsede retten til at dække kurstab, gik hårdere ud over parcelhusbyggeriet end

over det øvrige byggeri, og vi ønsker en vurdering af, hvorvidt det, man dengang foretog sig, sammen med det, der nu bliver foreslået, vil medføre en forskydning i byggeriet til ugunst for parcelhusene. Det vil ikke være rigtigt yderligere at disfavourisere netop det boligbyggeri, hvori den største del af den private opsparing finder sted.

En nedsættelse af lånegrænserne er jo i øvrigt ikke det eneste middel til en forøgelse af opsparingen til boligformål. Den højtærede minister er selv inde på tanken om en kortere løbetid for prioritetslånene. Ejendomsret til lejligheder vil også fremkalde større private midler til løsning af boligopgaven, og det samme gælder den opsparingsordning for unge, som er nævnt i lovforslaget, selv om det sker med så få bemærkninger, at man egentlig er lidt i vildrede med, hvordan ordningen vil komme til at fungere, og om den i virkeligheden skal benyttes til yderligere at forsyne de sociale boligselskaber med gunstige statsgarantier; men det er et spørgsmål, vi kan få klaret i udvalget.

Obligationskurserne og renteniveauet beror jo ikke blot på efterspørgslen efter obligationer, men også på prisstigningernes omfang og på skatternes højde. Det ville måske derfor være nyttigt at overveje, om ikke der skulle bestå en mulighed for at påvirke obligationskurserne i opadgående og renteniveauet i nedadgående retning gennem en reduktion af skatten på renteindtægter. Jeg er selvfølgelig klar over, at en sådan tanke forudsætter en belysning af de konsekvenser, dens gennemførelse vil kunne få på andre områder, men det må ikke glemmes, at der på anden måde består en forbindelse mellem rentens og skattens højde. Jeg tænker her bl. a. på driftstilskuddene, hvis højde er direkte bestemt af renteniveauet. Så sent som i december 1963 androg driftstilskuddet 8 kr. 50 øre pr. m², nu er det oppe på 14 kr. 50 øre svarende til ca. 1.200 kr. om året til en lejlighed på 80 m². Man kan da spørge: i stedet for at bruge skatterne til at betale renten, når den først er steget, ville det da ikke være en idé at anvende skattepolitikken til at hindre renten i at nå op på de højder, der fordrer tilskud fra det offentlige?

Samtidig med at vi behandler spørgsmålet